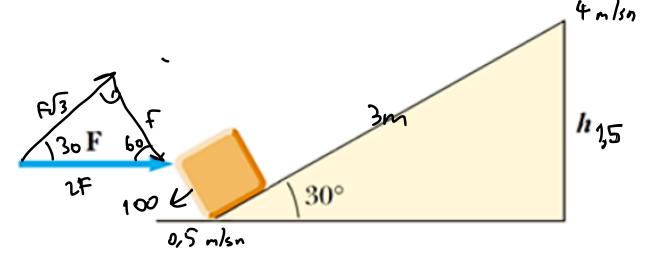
1) 200 N ağırlığındaki bir blok, 3 m uzunluğunda 30° eğimli sürtünmesiz eğik düzlem boyunca yatay bir F kuvvetiyle itiliyor. Bloğun, düzlemin alt noktasındaki hızı 0.5 m/s, üst noktasındaki hızı ise 4 m/s'dir. Blok için serbest cisim diyagramını çizerek;

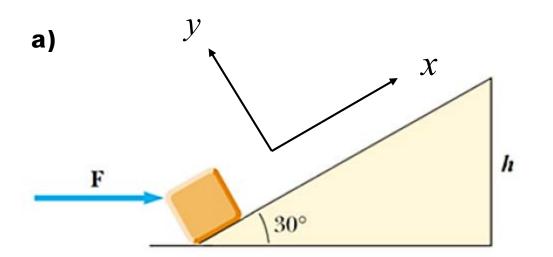

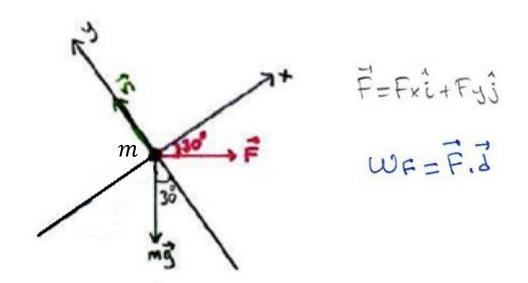
- a) F kuvvetinin yaptığı işi ve F kuvvetinin büyüklüğünü bulunuz.
- b) Eğik düzlem ile blok arasındaki kinetik sürtünme katsayısı 0.15 ise aynı kuvvetin etkisi altında hareket eden bloğun, düzlemin üst noktasındaki hızını, iş-enerji teoremini kullanarak hesaplayınız.

$$\frac{1}{2} \cdot m \cdot \frac{1}{4} + 3F\sqrt{3} = \frac{1}{2} \cdot m \cdot 7b + 300$$

$$\frac{1}{2} \cdot m \cdot \frac{1}{4} + 3F\sqrt{3} = \frac{1}{2} \cdot m \cdot 7b + 300$$

$$\frac{1}{2} \cdot \frac{1}{4} \cdot \frac{1}{4} + 3F\sqrt{3} = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{4} \cdot$$

iki nokta arasındaki mekanik enerji farkı, É kuvvetinin yaptığı is kadardır.

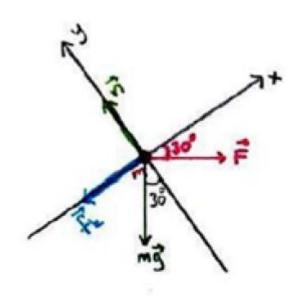
$$E_1 = \frac{1}{2}mv_1^2$$

$$E_2 = mgh + \frac{1}{2}mv_2^2$$

$$WF = \vec{F} \cdot \vec{d} = (Fx \hat{i} + Fy \hat{j}) \cdot d\hat{i} = Fx \cdot d = F\cos 30^{\circ} \cdot d$$

 $457.5 = F.\cos 30^{\circ} \cdot 3$

F= 176 N

b)

ZFy=0

N-Fy-mgcos30°=0

N=mgcos30°+F.sin30°

N=200.00530° +176.55030°

N = 261,2 N

fr= un N

fu=0,15.261,2

fr= 39,18N

DE=WF+Wfr = DK+DU

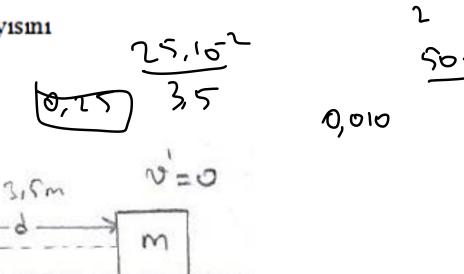
$$W_{F} + W_{fk} = \left(\frac{1}{2}mV^{2} - \frac{1}{2}mV^{2}\right) + mgh$$

$$457,5 + (-117,54) = \frac{1}{2}.20.0^{2} - \frac{1}{2}.20.(0,5)^{2} + 200.1,5$$

$$W_{fx} = f_x . \vec{J}$$

 $W_{fx} = f_x . \vec{J}$
 $W_{fx} = f_x . \vec{J}$
 $W_{fx} = f_x . \vec{J}$
 $W_{fx} = -39, 18.3 cos 180^{\circ}$
 $W_{fx} = -117,54 J$

Yay sabiti 200 N/m olan bir yay, 10 g kütleli bir cismi fırlatmak için kullanılmaktadır. Cisim şürtünmesiz yatay bir yüzey üzerinde sıkıştırılmış bir yayın ucuna yerleştirilmiştir. Yay, cisimle birlikte 5 cm sıkıştırıldıktan sonra serbest bırakılıyor. Cisim yaydan ayrıldıktan sonra pürüzlü bir yüzey üzerinde kayarak ilerliyor ve sonra duruyor. Cisim durana kadar pürüzlü yüzeyde 3.5 m vol aldığına göre; 1 200, 25, 10-4

- a) Cismin yaydan ayrıldığı andaki hızını, 02=50
- b) Sürtünme kuvvetinin yaptığı işi, 0,25
- c) Yüzey ile cisim arasındaki kinetik sürtünme katsayısını bulunuz.

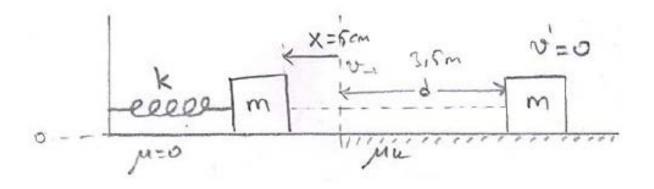
a) Sürtünmesiz yüzeyde enerji korunur.

$$U_{1} + K_{1} = U_{2} + K_{2}$$

$$\frac{1}{2}kx^{2} = \frac{1}{2}mv^{2}$$

$$200(5 \times 10^{-2})^{2} = 10 \times 10^{-3}v^{2}$$

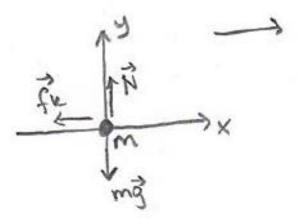
$$v^{2} = 50$$

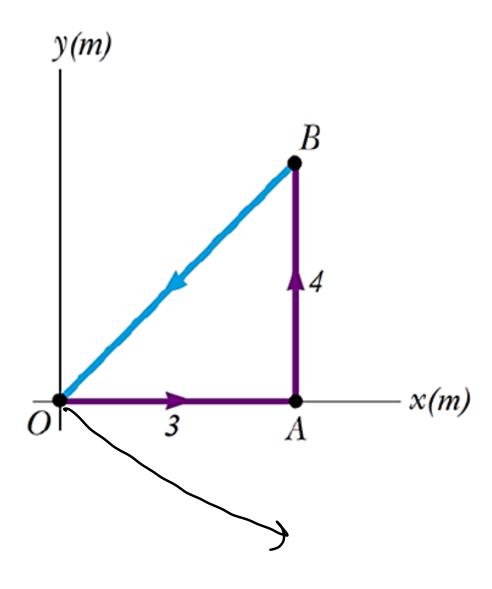
Wfu=fu.d = fu.d.cos180° =- fud = -muNd = -mu mgd

-0.25 = - Mr. 10.103. 9.8.3,5

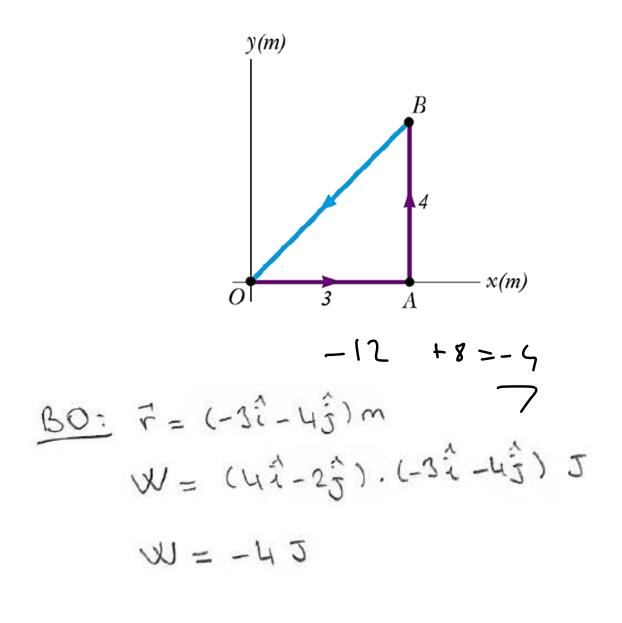
Mr= 0,73

3) m kütleli bir parçacık $\vec{F} = (4\hat{i} - 2\hat{j}) N$ 'lık sabit bir kuvvetin etkisinde OAB dik üçgeninde şekildeki gibi yatay xy düzleminde hareket etmektedir. OA, AB ve BO bölgelerinde $\vec{F}$ kuvvetinin yapmış olduğu işi hesaplayınız.

$$AB: 7 = (4\hat{5}) m$$
 $W = (4\hat{5} - 2\hat{5}) \cdot (4\hat{5}) J$
 $W = -8J$

-8)

4) $\vec{F} = (4x\hat{i} + 3y\hat{j})$ 'lik değişken bir kuvvetin etkisindeki m kütleli bir cisim, x doğrultusunda orijinden 5 m hareket ettirildiğinde, kuvvet tarafından cisim üzerinde yapılan işi bulunuz.

$$W = \int_{0}^{5} (4x\hat{i} + 3y\hat{j}) \cdot dx\hat{i}$$

$$W = \int_{0}^{5} 4x dx = 4 \frac{x^{2}}{2} \Big|_{0}^{5}$$

Hooke Kanunu'na uymayan bir yay için geri çağırıcı kuvvet $F(x) = -\alpha x - \beta x^2$ ile verilmektedir. Burada $\alpha = 60 \ N/m$, $\beta = 18 \ N/m^2$ 'dir ve yay kütlesi ihmal edilebilir. Yayın potansiyel enerji farkı olan U(x) 'i belirleyiniz. (x = 0 durumunda U = 0 'dır.)

$$-\frac{dU}{dx} = F_x = -\alpha x - \beta x^2$$

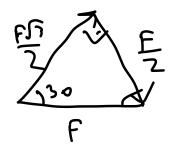
$$U = \int (\alpha x + \beta x^2) dx = \alpha \frac{x^2}{2} + \beta \frac{x^3}{3} + c$$

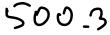
$$x = 0 \quad U = 0 \Rightarrow c = 0$$

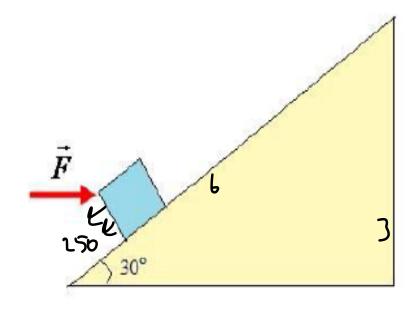
$$U = 30x^2 + 6x^3 \quad (joule)$$

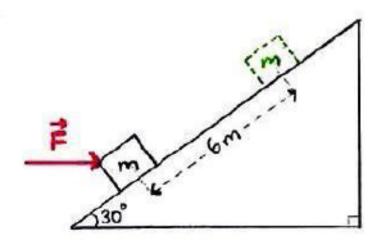
7) Kütlesi 50 kg olan bir bavul, Şekil 'de görüldüğü gibi, yatay doğrultuda uygulanmakta olan $\vec{F}$ kuvveti ile 30° lik eğik düzlem boyunca yukarı doğru sabit hızla 6 m itiliyor. Eğik düzlem ile bavul arasındaki kinetik sürtünme katsayısı 0.2'dir.

- a) Uygulanan kuvvetin yaptığı işi,
- b) Sürtünme kuvvetinin yaptığı işi,
- c) Yerçekimi kuvveti tarafından yapılan işi,
- d) Eğik düzlemin yüzeyi tarafından bavula uygulanan normal kuvvetin yaptığı işi,
- e) Hareket süresince yapılan toplam işi hesaplayınız.

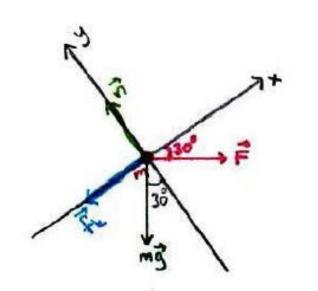

$$\Sigma \vec{F} = m\vec{a}$$
 ($\vec{v} = sabit; \vec{a} = 0$)
 $\Sigma \vec{F} = 0$

a) Uygulanan kuvvetin yaptığı işi,

$$\Sigma F_x = F_{cos30}^\circ - f_k - mgsin30^\circ = 0$$

 $F_{cos30}^\circ - M_k.n - mgsin30^\circ = 0$ (1)

$$\sum F_y = n - F \sin 30^\circ - mg \cos 30^\circ = 0$$

$$n = F \sin 30^\circ + mg \cos 30^\circ \qquad (2)$$

$$F = \frac{50.40.(\sin 30^{\circ} + 0.2\cos 30^{\circ})}{\cos 30^{\circ} - 0.2.\sin 30^{\circ}}$$

m=50 kg Mk=0,2

g=10 m/s2

b) Sürtünme kuvvetinin yaptığı işi,

$$W_{fk} = f_k \cdot \vec{d} = f_k d \cos 180^{\circ}$$

$$W_{fk} = -\mu (10) + \mu (2) \rightarrow n = F_{sin} 30^{\circ} + \mu (2) \rightarrow n = F$$

c) Yerçekimi kuvveti tarafından yapılan işi,

$$W_g = -1500 (3)$$

d) Eğik düzlemin yüzeyi tarafından bavula uygulanan normal kuvvetin yaptığı işi,

$$W_n = 0$$

e) Hareket süresince yapılan toplam işi hesaplayınız.

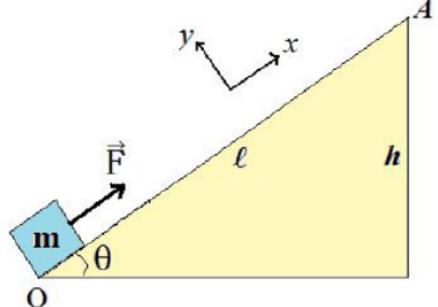
$$\Sigma W = W_F + W_{fk} + W_g + W_n$$

 $\Sigma W = 2283,2 - 783,2 - 1500 + 0$
 $\Sigma W = 0$

8) m kütleli bir blok, Şekil'de görülen eğik düzlemin O noktasından, h yüksekliğindeki A noktasına, $l=\overline{OA}$ yolu boyunca, eğik düzleme paralel olarak uygulanan $\vec{F}$ kuvveti ile çekilerek sabit hızla götürülüyor. Blok ile eğik düzlem arasındaki kinetik sürtünme katsayısı, O noktasından itibaren $\mu_k(x) = 0.1x$ bağıntısına göre değişiyor.

a) Bloğa etki eden net kuvvetin, blok O noktasından A noktasına gidene kadar yaptığı işi bulunuz. O

b) Bloğun serbest cisim diyagramını çizerek, F(x) kuvvetini (m, g ve θ) cinsinden x'e bağlı olarak bulunuz.

c) F(x) kuvvetinin, blok O noktasından A noktasına gidene kadar yaptığı işi (m, g, θ ve l) cinsinden bulunuz.

a)

(3=sabit; a=0)

b)

$$\sum F_x = F(x) - f_k - mgsin\theta = 0$$

Mk=0.1x

$$\Sigma F_y = n - mgcos\theta = 0$$

$$n = mgcos\theta \quad (2)$$

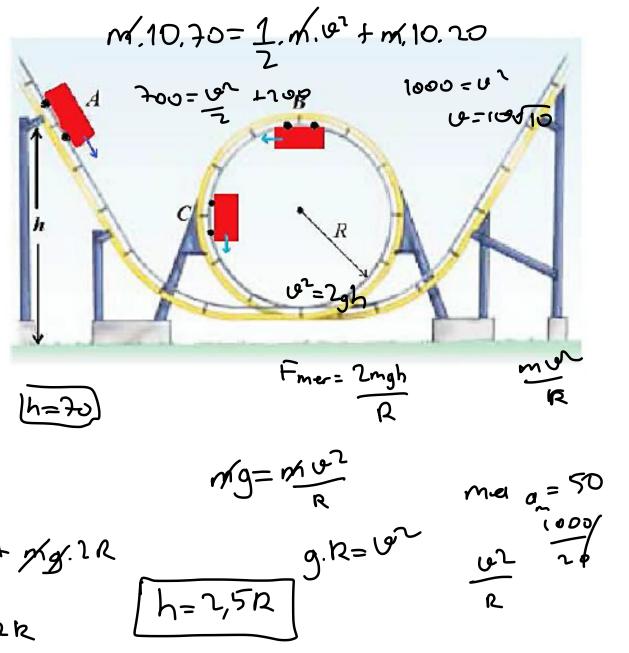
$$W_{F} = \left[\text{mgsin0} \times + \text{mg.0,1cos0} \frac{x^{2}}{2} \right]^{3}$$

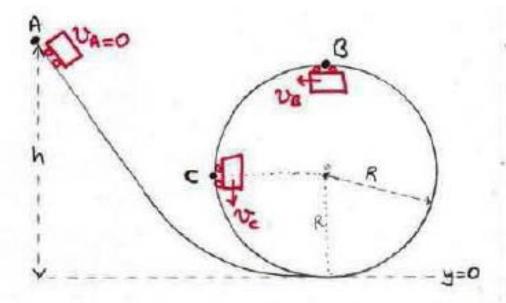
- 9) Lunaparktaki bir eğlence aracı, yerden h yüksekliğindeki A noktasından ilk hızsız serbest bırakıldığında, Şekil 'de görülen sürtünmesiz parkurda yol almaktadır.
- a) Aracın, dairesel parkurun B noktasından düşmeden geçebilmesi için gerekli olan minimum h yüksekliği kaç R olmalıdır?
- b) $h = \frac{7}{2}R$ ve R=20 m ise, aracın C noktasındaki hızını, merkezcil ve teğetsel ivmesini bulunuz. (g = 10 m/s²)

$$10 \text{ m/s}^{2}$$
)

 10 m/s^{2})

 $10 \text{ m/s}^$

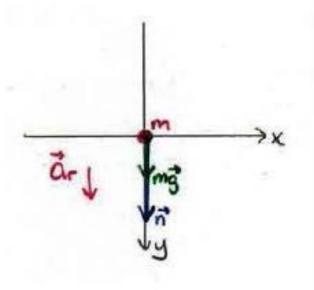

B noktasinda;

IFy=n+mg=mar

noo iken ve-min

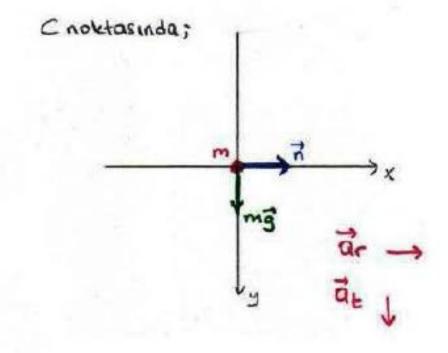

mghmin = 1 m Vismin + 2 mgR

mighmin = 1 migR + 2migR

 $h_{min} = \frac{5}{2}R$

h ≥ 5 R ise, araq B noktasından düzmeden geger.

$$ar = \frac{(31,6)^2}{20}$$

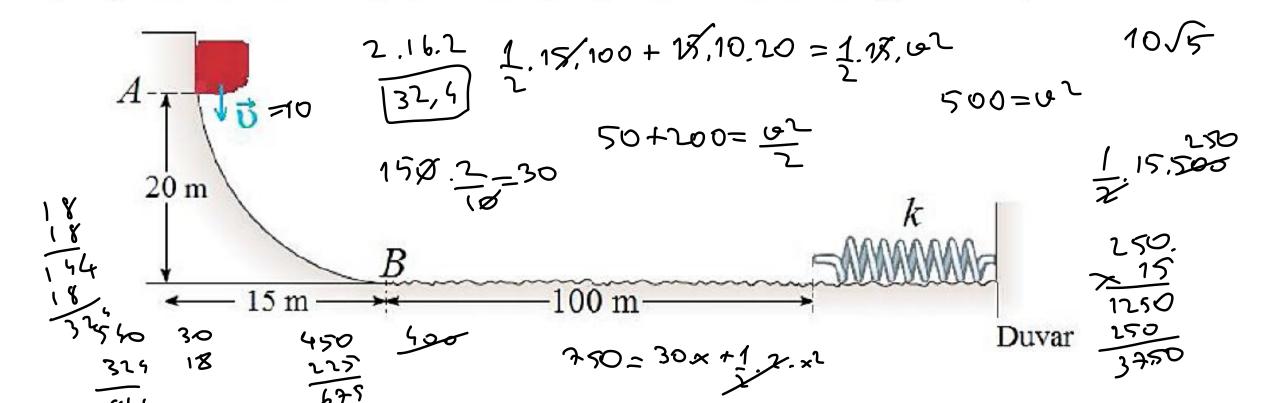
$$Q_{t} = 9$$
 $Q_{t} = 9,8 (m|s^{2})$

10) 15 kg kütleli bir taş, Şekil 'da görüldüğü gibi, A noktasını 10 m/s'lik hızla terk ederek, aşağıya doğru kaymaya başlıyor. A ve B noktaları arasındaki sürtünmesiz yoldan indikten sonra, B noktası ile duvar arasındaki sürtünmeli yolda 100 m ilerliyor ve yay sabiti k= 2 N/m olan yaya çarpıyor. Taş ile yatay yüzey arasındaki statik sürtünme katsayısı 0.8 ve kinetik sürtünme katsayısı 0.2 olduğuna göre;

a) Taşın B noktasına ulaştığı anda hızı ne olur? 1055 (50/8 F=k/x)

L) Taşın B noktasına ulaştığı anda hızı ne olur? 1055 (50/8 F=k/x)

c) Yay tarafından durdurulduktan sonra taş tekrar hareket edebilir mi? ($g = 10 \text{ m/s}^2$)

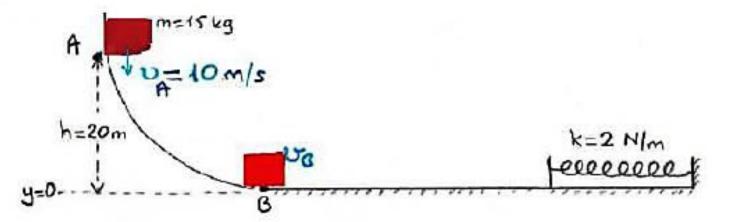

AB yolunda sürtünme olmadığından;

KA+ ZUA = KB+ ZUB

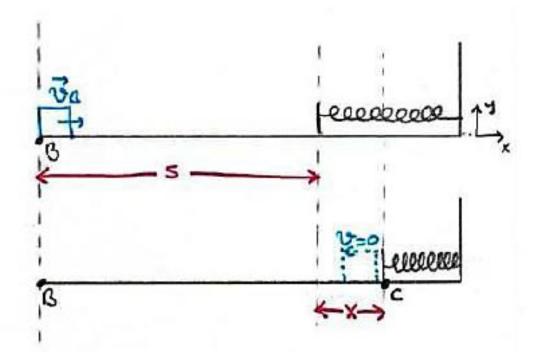
$$\frac{1}{2}mv_{A}^{2} + mgh = \frac{1}{2}mv_{B}^{2} + 0$$

Va = 22,36 (m/s)

Tüm korunumsuz kuvvetlerin yaptığı is, sistemin toplam mekanik enerji değisimine esittir.

$$-0.2.15.10(100+x) = \frac{1}{2}.2.x^2 - \frac{1}{2}.15.(22.36)^2$$

$$x^{2} + 30x + 3000 - 3750 = 0$$

 $x^{2} + 30x - 750 = 0$

$$\Delta = b^2 - 4ac$$

$$\Delta = 30^2 - 4.1.(-750)$$

$$\Delta = 3300$$

$$X_{4,2} = \frac{-b + \sqrt{b}}{2a}$$

$$X_{4,2} = -\frac{30 + \sqrt{3900}}{2}$$

Tasın tekrar hareket edebilmesi igin, yayın tasa uygulayacağı yay kuvvetinin, statik sürtünme kuvvetinden büyük dması gerekir.

fs= us.n = us.mg = 0,8.15.10 = 120(N)

Fy= Kx = 2.16,2 = 32,4(N)

Fy < fs olduğundan; tar yaya garptıktan sonra tekrar hareket edemez.

11) Yay sabiti k, denge halinde boyu L olan iki özdeş yay, m kütleli bir cisme Şekildeki gibi bağlanmıştır. Cisim, O noktasından +x yönünde x=3 m çekilip A noktasına getiriliyor. Cismin;

a) A noktasından serbest bırakılıp, x=0 noktasına geri geldiğinde 4Ihızının büyüklüğünü,

b) A noktasından serbest bırakıldığı anda ivmesini bulunuz.

$$(k=40 \text{ N/m}, m=8 \text{ kg}, L=4 \text{ m})$$

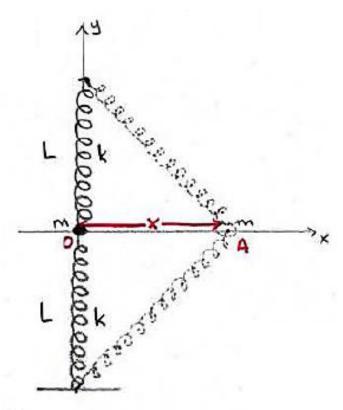
$$U_{s}^{2} = 0 + 2.6.3$$

$$U_{s} = 6$$

$$\frac{1}{2}$$
. $\frac{1}{2}$. $\frac{1}{2}$. $\frac{1}{2}$. $\frac{1}{2}$.

$$L \mid \frac{1}{\sqrt{2}} \quad \frac{1}{\sqrt{2}} \quad$$

a)

Yaylardan birinin uzama miktarı $\sqrt{x^2+L^2}-L$ kadardır.

$$U(x) = \frac{1}{2} k \left(\sqrt{x^2 + L^2} - L \right)^2$$

$$U(x) = \frac{1}{2} k \left[\left(x^2 + L^2 \right) - 2 L \sqrt{x^2 + L^2} + L^2 \right]$$

$$U(x) = \frac{1}{2} k x^2 + k L \left(L - \sqrt{x^2 + L^2} \right)$$

$$u = 40.3^2 + 2.40.4 (4 - \sqrt{3^2 + 4^2}) = u$$

$$u = 40(5)$$

b)

$$\vec{F}(x) = -\frac{dU(x)}{dx}$$

$$\vec{F}(x) = -\frac{d}{dx} \left[kx^2 + 2kL\left(L - \sqrt{x^2 + L^2}\right) \right] \hat{i}$$

$$\vec{F}(x) = \left(-2kx + \frac{2kLx}{\sqrt{x^2 + L^2}} \right) \hat{i}$$

$$\vec{a} = \frac{\vec{F}}{m}$$

$$\vec{a} = \frac{\left(-2kx + \frac{2kLx}{\sqrt{x^2 + L^2}}\right)\hat{i}}{m}$$

$$\vec{a} = \frac{\left(-2 \times 40 \times 3 + \frac{2 \times 40 \times 4 \times 3}{\sqrt{3^2 + 4^2}}\right)\hat{i}}{8}$$

$$\vec{a} = -6\hat{i} \text{ (m/s}^2)$$